

ναις καὶ ἀλλαγῆς τῆς Ἑλλάδος μαθημάτων, τὰ ὅποια ἄθροοι παρηκολούθουν οἱ ἐν Ἑλλάδι παντοδαποὶ ἀρχαιολόγοι. Κατὰ τὰ μαθήματα ταῦτα ὁ Dörpfeld ἀνέπτυξε τὴν μεγάλην αὐτοῦ παιδαγωγικὴν καὶ διδακτικὴν ἰδιοφυΐαν καὶ μεθοδικὴν δεξιότητα, τὴν ὁποίαν εἶχε κληρονομήσει παρὰ τοῦ ἐπιφανοῦς παιδαγωγοῦ πατρός του Φρειδερίκου Γουλιέλμου Dörpfeld, τοῦ ὁποίου τὸ παιδαγωγικὸν δαιμόνιον ἐπέδρασε μεγάλως καὶ ἐπὶ τὴν διαμόρφωσιν τῆς διδακτικῆς μεθόδου καὶ ἐπὶ τὴν ὀργάνωσιν τῆς σχολικῆς ἐκπαιδύσεως τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

Διὰ τῶν ἀρχαιολογικῶν αὐτοῦ μαθημάτων καὶ περιηγήσεων ὁ Γουλιέλμος Dörpfeld συνεδέθη ἀμέσως μετὰ τῆς παγκοσμίου ἀρχαιολογίας καὶ διέδωκεν εὐρύτατα τὸν σπόρον τῆς σοφίας αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου οἱ καρποὶ εἶναι ἀναμφισβήτητοι.

Ἐὰν παράτολμοί τινες θεωροῦν αὐτοῦ δὲν ἐγένοντο ἀποδεκταί, τοῦτο δὲν δύναται νὰ μειώσῃ τὴν ἄλλην αὐτοῦ ἐδραϊαν δόξαν διὰ τὴν θετικὴν προαγωγὴν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἀρχαιολογίας καὶ τοπογραφίας, διὰ τὸ ὑπέρτερον αὐτοῦ ἦθος καὶ τὴν προσωπικὴν του γοητείαν.

Ἀλλὰ τὴν ὑπέροχον ταύτην προσωπικότητα τοῦ ἐκλιπόντος ἀνδρὸς τιμᾷ ἢ ἐπιστημονικῇ Ἑλλάς ἰδιαίτερος καὶ γεραίρει τὴν μνήμην αὐτοῦ ἕξαιρέτως διὰ τὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου αὐτοῦ ἐπιδειχθέντα ἄδολον, εἰλικρινῆ καὶ ἀκλόνητον φιλελληνισμόν, τὸν ὁποῖον ἐπεσφράγισεν ἡ τελευταία αὐτοῦ θέλησις, ὅπως ταφῆ ἐν Λευκάδι ἐν θέσει τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκλογῆς.

Ὁ τάφος οὗτος θὰ ἀποτελῆ ἐφεξῆς διὰ τοὺς Ἕλληνας συμβολικὸν μνημεῖον μεγάλης ἐπιστημονικῆς διανοίας καὶ μεγάλης καὶ εὐγενοῦς φιλελληνικῆς καρδίας!

ΕΚΛΟΓΑΙ ΝΕΩΝ ΜΕΛΩΝ

Ὁ Πρόεδρος ἀναγινώσκει τὸ Β. Διάταγμα περὶ τῆς κυρώσεως τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἐν Λονδίνου ἱατροῦ **Ἀλεξάνδρου Καββαδία** ὡς ἀντεπιστέλλοντος μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐν τῇ τάξει τῶν Θετικῶν ἐπιστημῶν.

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΦΑΚΕΛΛΟΥ

Γίνεται δεκτὴ ἡ κατάθεσις ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς Ἀκαδημίας κλειστοῦ φακέλλου περιέχοντος, κατὰ τὸ ἐπίγραμμα, περιγραφὴν καὶ σχέδια πρακτικῶν μηχανημάτων, ὑπὸ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ κ. Μάνου Λουκίδου.

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς παρουσιάζει τὰ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἀποσταλέντα βιβλία.

Ὁ Γρηγόριος Ξενόπουλος παρουσιάζει τὸ βιβλίον τοῦ κ. *Ἀνδρέου Καλογρηᾶ*: «*Ἡ σάτυρα στῆ Κεφαλονιά*», τόμ. Α', διὰ τῶν ἐξῆς:

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, ἐκ τῶν κατατεθέντων σήμερον βιβλίων, τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ἡ Σάτυρα στὴν Κεφαλονιά», ὑπὸ Ἀνδρέου Χρ. Καλογηρᾶ. Ὅπως μᾶς λέγει εἰς τὴν προτασσομένην ἐκτενῆ ἀγγελίαν, ὁ συγγραφεὺς προτίθεται νὰ περιλάβῃ εἰς σειρὰν βιβλίων τὰς βιογραφίας καὶ τὰ κυριώτερα ἔργα ὅλων τῶν Κεφαλλήνων σατυρικῶν — ποιητῶν, πεζογράφων καὶ γελοιογράφων, — ἀρχίζει δὲ ἀπὸ τὸν Μολφέταν καὶ τοὺς συνεργάτας του ἐν τῇ ἑμμέτρῳ σατυρικῇ ἑφημερίδι «Ζιζάνιον», εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι ἀφιερωμένον ὁλόκληρον τὸ ἐκ 462 σελίδων πρῶτον βιβλίον τῆς σειρᾶς, ἐκτὸς 25, τὰς ὁποίας κατέχουν ἡ ἀγγελία καὶ μία εἰσαγωγικὴ μελέτη περὶ σατύρας.

Ἡ ἔμπνευσις τοῦ κ. Καλογηρᾶ εἶναι εὐτυχής. Διότι πραγματικῶς ἡ ὑπὸ τόσας ἀπόψεις εὐάνδρος Κεφαλληνία παρήγαγε — ἐκτὸς τῶν ἐξόχων πολιτικῶν, τῶν μεγάλων ἐπιστημόνων, τῶν διαπρεπῶν λογίων καὶ τῶν πρακτικωτάτων ἐπιχειρηματιῶν, τῶν ζαπλούτων — καὶ μίαν πλειάδα σατυρικῶν ἀξίων πάσης τιμῆς, μελέτης καὶ ἀποκαταστάσεως. Οἱ Κεφαλλῆνες αὐτοὶ σατυρικοὶ εἶναι περισσότεροι καὶ ἀνώτεροι ἀπὸ τοὺς ὁμοτέχνους οἰουδήποτε ἄλλου τόπου, ὄχι μόνον εἰς τὴν Ἑπτάνησον, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλον τὸν Ἑλληνισμόν. Καὶ τοῦτο πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν εὐφυΐαν τῶν κατοίκων τῆς νήσου ἐν γένει, τὴν φιλοπαίγμονα αὐτῶν διάθεσιν καὶ τὸν λυρικοσατυρικὸν οἶστρον. Δὲν θὰ ἦτο καμμία ὑπερβολὴ ἂν ἐλέγομεν ὅτι κάθε Κεφαλλῆν, καὶ ἂν δὲν γράφῃ σατύρας, εἶναι φύσει καὶ ἀπὸ χαρακτῆρος σατυρικός. Κορυφαῖος τῆς κεφαλληνιακῆς πλειάδος ὑπῆρξεν ὁ πολὺς Ἀνδρέας Λασκαράτος, τὸν ὁποῖον θεωρῶ κορυφαῖον καὶ μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων σατυρικῶν ἐν γένει, ἀνώτερον καὶ βαθύτερον τοῦ ἰδικοῦ μας Σουρῆ. Παρ' αὐτὸν ἔλαμψαν — μὲ ἀσθενέστερον βέβαια φῶς πλησίον τοῦ ἡλίου — ὁ Μολφέτας τοῦ «Ζιζανίου», οἱ συνεργάται του Σάργος, Ἰγγλέσης, Γεωργόπουλος, Ξυδάκτυλος κ. ἄ., ὁ Ἀβλιχος, ὁ Ὠδης, οἱ «ριμναδόροι» ἀκόμη Γασπαράτος, Λισσᾶτος καὶ Γιακουμακάκος, καὶ δύο ἔξοχοι Κεφαλλῆνες, οἱ ὁποῖοι ἔγιναν Ἀθηναῖοι, οἱ ἐξάδελφοι Μπάμπης καὶ Θέμος Ἀννίνος, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος ἐσατύρισε διὰ τῆς γραφίδος, ὁ δὲ δεύτερος διὰ τῆς ἀπαρμύλλου μολυβδίδος του. Τῶν δύο τελευταίων τὸ ἔργον εἶναι ὅπωςδῆποτε ἀποκατεστημένον, διότι καὶ τοῦ Μπάμπη Ἀννίνου ἔχουν ἐκδοθῆ εἰς βιβλίον πολλὰ εὐτράπελα καὶ σατυρικά, καὶ τοῦ Θέμου Ἀννίνου ὁ κ. Ἐλευθερουδάκης περιέλαβεν εἰς ἐν ὥραϊον λεύκωμα ὅλας σχεδὸν τὰς γελοιογραφίας. Τὴν ἀποκατάστασιν τῶν λοιπῶν, ἐσκορπισμένων εἰς δυσεύρετα φυλλάδια ἢ φύλλα ἐντοπίων ἑφημερίδων, — ἐν μέρει καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Λασκαράτου, — ἀνέλαβεν ἀξιεπείτως ὁ κ. Ἀνδρέας Καλογηρᾶς.

Θὰ παρατηρήσατε βεβαίως ὅτι τὴν λέξιν *σάτυρα* (σατυρικός, σατυρίζω) ἄλλοι ἐκ τῶν ἡμετέρων γράφουν μὲ ὕψιλον καὶ ἄλλοι μὲ ἰῶτα. Οἱ πρῶτοι τὴν παράγουν ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸν *σάτυρος*, οἱ δεῦτεροι ἀπὸ τὸ λατινικὸν *satira*, τὸ ὁποῖον ἐσήμερι

τὸ πινάκιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσέφερον οἱ Ῥωμαῖοι ἀπαρχὰς εἰς τὴν Δήμητραν, ψάλλοντες διάφορα εὐθύμα ἄσματα, ἐξελιχθέντα κατόπιν εἰς χλευαστικά καὶ εἰρωνικά, δηλαδὴ σατιρικά μὲ ἴωτα, ὅπως τὸ γράφουν καὶ ὅλοι οἱ Εὐρωπαῖοι. Τὸ εὐρίσκομεν καὶ αὐτὸ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ κ. Καλογηρᾶ, καθὼς καὶ ἓνα ὄρισμὸν τοῦ σατυρικοῦ ἀπὸ τοὺς «Χαρακτῆρας» τοῦ Λασκαράτου. Καὶ ἰδοὺ τί λέγει: «Ὁ σατυρικός εἶναι θύλακας χειρουργικῶν ἐργαλείων· ἄλλα κόβουνε καὶ ἄλλα τρουποῦνε· ἄλλα σκίζουνε καὶ ἄλλα ξεσκλοῦνε. (Ὁ σεβαστὸς καὶ ἀγαπητὸς μας πρόεδρος, Κεφαλλήν καὶ αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ χειρουργός, κάτι γνωρίζει...). Ὅταν ὁ σατυρικός — ἐξακολουθεῖ ὁ Λασκαράτος — συγκαταβαίνοντας· χαϊδεύει, χαϊδεύει μὲ τὰ νύχια, καὶ τοῦτο εἶναι ἡ μόνη συγκατάβαση ποὺ ἔμπορεῖ νὰ κάμῃ».

Ὅσον διὰ τὸν Γεώργιον Μολφέταν, εἰς τὸν ὁποῖον, ὡς εἴπομεν, ἀφιερῶνται τὸ πρῶτον τοῦτο βιβλίον, ὑπῆρξεν ἀναντιρρήτως χαριτωμένος εὐτράπελος — ἂν ὄχι καὶ καθ'αὐτὸ σατυρικός — ποιητής, γνωστὸς καὶ πέρα τῶν ὁρίων τῆς πατρίδος του, τὸν ὁποῖον καὶ αὐτὸς ὁ Σουρῆς ἐξετίμα ἰδιαιτέρως. Ἐγεννήθη τὸ 1871 εἰς τὸ Ἀργοστόλιον. Τὸ 1892 ἴδρυσεν τὴν σατυρικὴν ἐφημερίδα «Ζιζάνιον», τῆς ὁποίας καὶ οἱ τίτλοι ἀκόμη ἦσαν ἔμμετροι, ὅπως τοῦ «Ῥωμηοῦ» τοῦ Σουρῆ: «Ζιζάνιον — ἐφημερίς σατυρική περφέτα — ποὺ πάντοτε θὰ γράφεται σὲ στίχους τοῦ Μολφέτα». Τὸ 1916 τὴν μετέφερον εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀλλὰ τὸν ἴδιον χρόνον ὁ ποιητὴς ἀπέθανεν ἐδῶ, εἰς τὴν ἀκμὴν του, 45 μόλις ἐτῶν. Ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα αὐτὴν κυρίως, ὁ κ. Καλογηρᾶς ἀναδημοσιεύει πλῆθος ποιημάτων τοῦ Μολφέτα, προτάσσων καὶ τὸ ἱστορικὸν ἐκάστου πρὸς κατανόησιν. Ἐπὶ παραδείγματι τὸ ποίημα «Τοῦ κοκόρου τὸ μεθύσι — ποὺ ἐντύπωση θ' ἀφήσῃ», ὁ Μολφέτας τὸ ἐνεπνεύσθη ἀπὸ μίαν ἀστείαν δίκην ἢ ὁποία ἔγινεν εἰς τὸ Ἀργοστόλι τὸ 1901: Ἐνας κόκορος εἰσέδυσεν εἰς γειτονικὴν οἶναποθήκην, κυνηγῶν τὰ κοινῶς γνωστὰ ὡς *μουδάσες* μικρὰ πετρωτὰ ζώφια τὰ γεννώμενα εἰς τὰς οἶναποθήκας, ἐκτύπησε μὲ τὸ ράμφος του τὸ πῶμα ἑνὸς βαρελίου, ἀφῆρσε βαθμιαίως καὶ τὸ *σουπι* καὶ ἔγινεν αἰτία νὰ χυθῆ ὅλον τὸ περιεχόμενον τοῦ βαρελίου. Ὁ ἰδιοκτῆτης τῆς οἶναποθήκης ἐνήγαγε τὸν κύριον τοῦ περωτοῦ ζητῶν ἀποζημίωσιν. Τὸ ἀστεῖον τῆς ἀστείας αὐτῆς δίκης εἶναι ὅτι καὶ ὁ ἐνάγων καὶ ὁ ἐναγόμενος καὶ ὁ δικηγόρος καὶ ὁ δικαστὴς καὶ ὁ δικαστικός ἀκόμη κλητῆρ, ὅλοι ἐλέγοντο Γιάννηδες. Καὶ ὁ Μολφέτας, ἀφοῦ ἐξιστορῆ εὐθυμότατα τὰ τῆς δίκης, ἐπιλέγει:

Τί περίεργο, ἀλήθεια,

Νὰ συμβῆ καὶ νὰ συμπέσῃ,

Ὅλο Γιάννηδες νὰ τύχουν

Μ' ἔναν κόκορο σὴ μέση!